

UCHWAŁA

Dnia 30 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Duś

protokolant: starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 30 listopada 2020 r., sprawy w przedmiocie zastrzeżenia odmowy udostępnienia prokurator I. L. lub jej pełnomocnikowi dokumentów dołączonych do wniosku sygn. PK XIV Ds (...) Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w T. I. L., działając na podstawie art. 135 § 7 i 8 Ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2019.740 t.j. ze zm; dalej: Prawo o prokuraturze)

uchwalił

nie uwzględnić zastrzeżenia Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej co do możliwości udostępnienia dokumentów dołączonych do wniosku sygn. akt PK XIV Ds (...) z dnia 10 listopada 2020 r. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie I. L. prokuratora Prokuratury Rejonowej w T., do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i zezwolić I. L. oraz ewentualnie ustanowionemu przez nią pełnomocnikowi na zapoznanie się z aktami śledztwa sygn. PK XIV Ds (...).

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 10 listopada 2020 r. Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wystąpił do Sądu Najwyższego o zezwolenie

na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w T. I. L. Jednocześnie we wniosku tym, na podstawie art. 135 § 7 Prawa o prokuraturze, złożył zastrzeżenie, że dokumenty załączone do wniosku nie mogą zostać udostępnione prokurator I. L., ani też ewentualnie ustanowionemu jej pełnomocnikowi, z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 135 § 7 Prawa o prokuraturze, prokurator którego dotyczy postępowanie sądu dyscyplinarnego w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej ma, co do zasady, prawo do wglądu do dokumentów, które zostały załączone przez wnioskodawcę – oskarżyciela publicznego. Prawo to może ulec wyłączeniu jedynie w sytuacji, w której sąd dyscyplinarny podzieli stanowisko wnioskodawcy, że dołączone przezeń do wniosku o uchylenie immunitetu prokuratorskiego dokumenty (w całości lub w części) nie mogą być udostępnione prokuratorowi, którego dotyczy ów wniosek z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego (art. 135 § 7 Prawa o prokuraturze). Tak sformułowany przepis ustawy oznacza, że obowiązkiem prokuratora wnioskodawcy zgłaszającego zastrzeżenie, a następnie sądu dyscyplinarnego podejmującego uchwałę w przedmiocie odmowy udostępnienia materiału dowodowego prokuratorowi (i jego pełnomocnikowi), którego dotyczy postępowanie immunitetowe, jest zbadanie czy z uwagi na charakter zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego, należy przyjąć za uprawdopodobnione, iż w razie jego udostępnienia prokuratorowi, w sprawie którego skierowano wniosek o uchylenie immunitetu może dojść do zagrożenia prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego. Niewątpliwie można i w niektórych wypadkach wręcz należy zaaprobować wykluczenie udostępnienia materiałów osobie objętej wnioskiem, ale wzgląd na cele postępowania immunitetowego i karnego nie przemawia za uczynieniem tego zastrzeżenia prokuratora wiążącym dla sądu dyscyplinarnego. Związanie sądu dyscyplinarnego decyzją prokuratora co do odmowy udostępnienia osobie, której wniosek dotyczy, materiału mu towarzyszącego powodowałoby, że sąd dyscyplinarny stałby się

automatem legitymizującym zastrzeżenie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, co nie daje się pogodzić z ideą niezależności sądu.

W realiach niniejszej sprawy uznać należy, iż takie zagrożenie dla dobra prowadzonego śledztwa nie zachodzi.

W pierwszej kolejności na podkreślenie zasługuje fakt, iż prokurator wnioskodawca zastrzegając w wywiedzionym przez siebie wniosku, że dołączone przezeń dokumenty nie mogą być udostępnione prokurator I. L. (oraz jej ewentualnemu pełnomocnikowi) w żaden sposób tego nie uzasadnił poprzestając jedynie na bardzo ogólnikowym stwierdzeniu, że przeciwko udostępnieniu akt śledztwa PK XIV Ds (...) przemawia „dobro postępowania przygotowawczego”.

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie zastrzeżenia dostępu prokuratorowi do dowodów dołączonych przez oskarżyciela publicznego do wniosku o wyrażenie na pociągnięcie tegoż prokuratora do odpowiedzialności karnej jako ograniczające prawo do obrony, wynikające z art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 ust. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r., nie może mieć charakteru blankietowego, ale musi być oparte na konkretnych występujących w sprawie przesłankach. Jak już podniesiono powyżej na zaistnienie takich przesłanek w przedmiotowej sprawie oskarżyciel publiczny w wywiedzionym przez siebie wniosku w ogóle nie wskazał.

Dokonując oceny czy ewentualne udostępnienie akt postępowania prokuratorowi, którego dotyczy wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej, nie naruszy dobra postępowania przygotowawczego należy rozważyć, czy owo udostępnienie nie utrudni realizacji celów postępowania przygotowawczego określonych w art. 297 § 1 k.p.k. Zgodzić się należy ze stanowiskiem doktryny, że „W literaturze przyjmuje się, że zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania polega na stworzeniu w procesie karnym takich warunków, by mógł on być prowadzony bez przeszkód, oraz by mogły zostać osiągnięte cele postępowania we wszystkich jego etapach. (...) Prawidłowy tok postępowania może zostać zakłócony przez oskarżonego (podejrzanego), który uchyla się od wypełnienia ciążących na nim obowiązków wynikających z jego statusu w procesie np. poprzez odmowę lub uniemożliwienie poddana się czynnościom, do przeprowadzenia których uprawniony jest organ procesowy (art.

74 i nast. k.p.k.), gdy zachodzi uzasadniona obawa, ucieczki lub ukrywania się oskarżonego (podejrzanego), gdy zachodzi obawa, że oskarżony będzie namawiał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień, albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne, np. poprzez oddziaływanie na świadków lub biegłych albo niszczenie dowodów” (K. Grajewski, J. Stelina, P. Uziębło. Komentarz do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Warszawa 2014. s. 152).

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie takich przesłanek brak, w konsekwencji czego nie sposób uznać za uprawdopodobnione, iż przeciwko udostępnieniu prokurator I. L. dołączonych do wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej dokumentów, może przemawiać dobro postępowania przygotowawczego. W szczególności nie potwierdza tego zgromadzony do chwili obecnej materiał dowodowy w dużej mierze zreferowany we wniosku oskarżyciela publicznego, który to wniosek został doręczony prokurator I. L. Zasadnicza część przedłożonych przez prokuratora wnioskodawcę dowodów, sprowadza się do treści odebranych już zeznań świadków, dokumentacji w postaci stenogramów z rozmów telefonicznych policjantów z prokuratorem, co praktycznie wyklucza możliwość jakiegokolwiek utrudniania przez prokurator I. L. prowadzonego w jej sprawie postępowania przygotowawczego.

Podsumowując Sąd Najwyższy stwierdza iż, ocena zgromadzonego dotychczas w toku śledztwa materiału dowodowego pozwala na stwierdzenie, iż ewentualne udostępnienie prokurator I. L. dołączonych przez oskarżyciela publicznego do wniosku o uchylenie immunitetu wymienionych powyżej dowodów, w żaden sposób nie naraża na naruszenie dobra postępowania przygotowawczego, a w szczególności nie utrudni prokuraturze ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy czyn stanowi przestępstwo oraz nie uniemożliwi wykrycia i ustalenia sprawcy przestępstwa.